

Lunari pal 2005

Sot dal Tôr

DAÈL
AI SOI
EMIGRANS

cu la colaborasion dal Circul Culturâl "NAVARCA"

Pituris di ROBERTO BRANDOLIN

Borcs a Daèl

Sa si ciala Daèl da l'alt, a si viodin li' stradis ca pàrtin ta vila e tal mies di chistis al è un imberdei di tes che si ciapin un cul altri, cui plui alt e cui mancùl e chei da ciasis son cui camîns che d'unviâr dispiardin chel liser fun dal spargher, menât via e sparnisât su li' ciasis e tra li' pontis dai arbui. Se i arbui a s'ingrumin in tai 'sardins, ca e là tra li' ciasis a son ancia da busis ueidis che, al puest dal colôr rôs dai cops, andan chel blanc da gleria dai borcs o dai bears. Al è cui borcs dal paîs chist lunari pal 2005 e tal dî "borcs dal paîs" a s'intint propit che chisc' a fasin part da comunitât di Daèl, parse che se ancia andan un paron, o plui parôns, duc' a podin passâ e a podin la drenti.

I borcs di chist lunari andan simpri plui ciasis che gi dan la forma, mai regolâr, e son simpri plui di una li' fameis che gi vivin e lu doprin no domo par passâ par lâ a ciasa, ma al è un spasi doprât par fâ lavôrs; par fermasi a ciacarâ; dai frus par 'suiâ;... e duti' chisti' robis a si fasin in chisc' spasis cussì siarâs e riservâs che son i nestrîs borcs, dulà che no 'l è dut al moviment di una via, ma nancia chel isolament di un 'sardin di una ciasa di besola.

I borcs cuasi simpri andan domo una entrada e chista a je cun t'un puarton e i puartôns, anciamò plui chei ca son cu l'arcada in piera, a fasin vignî tal ciâf li' vecis puartis da sitâs dulà che drenti era la vita, al vivî di una comu-

nitât e i nestrîs borcs a son come da pisulis comunitâs dulà che si sintisi di solit plui leâs e i rapuars a son a vonda stres.

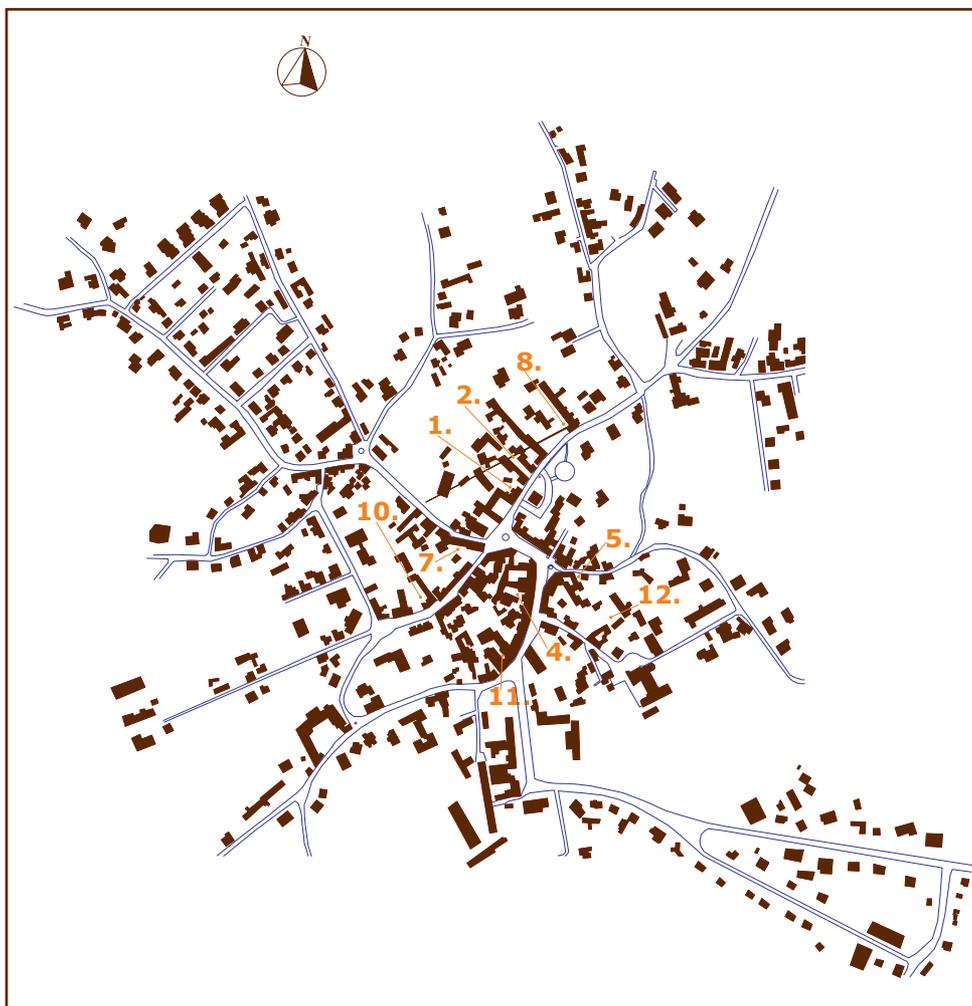
Se tal cialâ simpri da l'alt al paîs a si sposta al voli a man a man plui lontan da vila, i borcs a son simpri mancùl e si ciatin plui vilutis e ciasis siaradis, magari di besolis tal lôr 'sardin, i borcs no son stâs trop doprâs e chist a fat sî che li' fameis a si ciatedin a vivi un pôc plui par lôr cont giavant cussì chel speciâl spasi pa socialisation tra li' ciasis.

A Daèl no duc' chisc' borcs andan un non, a voltis a si clamin cul non di cualchi famea che sta a lì o che stava 'na volta, ma se par cualchidun al non al è ben cognossût e simpri chel par duc', come ad esempi al Borc di Viola, Banda Crauì, cualchidun altri nol à un non, tant 'l è vèr che ognidun a dopra cualchi riferiment par nomenalu e cussì noatris dulà che coventava a vin doprât la via dulà ca si ciata l'entrada.

Al borc plui nomenât a Daèl al è chel dai Fraris, che al è una contrada inti-

ria dal paîs ca ciapa drenti ancia plui borcs e bears, di chist a vin mitût la foto da so glesia cul vecio convent; mentri mès par mès a nus compagnaràn li' pituris in pastel su tela di Roberto Brandolin. A lui a va un grant grassis di Sot dal Tôr pa braura e pa volontât che à spindût par chist lunari che come al nestrîs sfuei, al è simpri pai emigrans daèlos.

Si augurìn che us compagnedi via pal an piciât ta uestri ciasis e, al è nestrî 'l auguri par un bon 2005.

1. 'Senâr	Borc banda Crauì.	7. Luj	Bears di Vilari.
2. Fevrâr	Borc di Viola.	8. Avost	Borc da meridianis.
3. Mars	Uànîs, borc banda da scuelis.	9. Setembar	Uànîs, la Stradela, dongia dal puint.
4. Avrîl	Fortessa.	10. Otobar	Borc in ta Moravissa.
5. Maj	Borc in ta Streta.	11. Novembar	Borc sul Pascut.
6. 'Suin	Uànîs, Curtina.	12. Disembar	Borc in tal Borc dai Fraris.

Al lunari pal 2005 e i numars di Sot dal Tôr si podin ciatâ ancia sul sito internet:

www.ilpaesedellemeridiane.com

Borc banda Craul.

1 S	PRIN DA L'AN	
2 D	S. Basili	
3 L	S. Genovefa	☺
4 M	S. Ermis	
5 M	S. Melia	<i>Di sera s'impia la cabossa</i>
6 J	Pifania	
7 V	S. Lusian	
8 S	S. Severin	
9 D	Batisin di Nestri Signôr	
10 L	S. Aldo	☺
11 M	S. Paulin di Aquilea	
12 M	S. Modest	
13 J	S. Ilari Vescul	
14 V	S. Felis	
15 S	S. Maur	
16 D	S. Marcel Papa	

17 L	S. Antoni Abat	<i>Si benedisin i nemai</i>	☺
18 M	S. Pris'cia		
19 M	S. Mario		
20 J	SS. Fabian e Bastian		
21 V	S. Gnesa	<i>Fiesta in Uànis</i>	
22 S	S. Vinsens		
23 D	S. Raimont		
24 L	S. Fransesc di Sales		
25 M	S. Demetri		☺
26 M	SS. Timoteu e Tito		
27 J	S. Ansula Merici		
28 V	S. Tomàs		
29 S	S. Aquilin		
30 D	S. Martina		
31 L	S. 'Suan Bosc		

'SENÂR

proverbi dal mès:
Cui che ciapa li' spinis son i discols.

Borc di Viola.

1	M	S. Sevêr	
2	M	Madona Candelora	<i>Benedission da ciandelis</i> ☺
3	J	S. Blâs	<i>Fiesta a Urturis - Joiba Grassa</i>
4	V	S. Gilbert	
5	S	S. Agata	
6	D	S. Armant	
7	L	S. Romualt	
8	M	S. Jovens di Aquilea	<i>Ultin di Carnavâl</i> 😊
9	M	La Sinisa	<i>Si mangia la renga</i>
10	J	S. Silvan	
11	V	La Madona di Lourdes	
12	S	S. Laila	
13	D	I di Coresima	
14	L	S. Valantin	<i>Fiesta a Ciavensan</i>
15	M	S. Faustin	
16	M	S. 'Suliana	☺

17	J	Siet Sans Fondadôrs	
18	V	S. Simeon	
19	S	S. Corano	
20	D	II di Coresima	
21	L	S. Nora	
22	M	S. Margarita di C.	
23	M	S. Livio	
24	J	S. Edilbert	😊
25	V	S. Sesar	
26	S	S. Romeo	
27	D	III di Coresima	
28	L	S. Roman	

FEVRÂR

proverbi dal mês:
Cui cal fâs, al fala; cui ca nol fâs, nol fala mai.

Uànis, borc banda da scuelis.

1	M	S. Albin	
2	M	S. Quint	
3	J	S. Marin	☺
4	V	S. Miro	
5	S	S. Andrian	
6	D	IV di Coresima	
7	L	SS. Perpetua e Filissita	
8	M	S. 'Suan di Diu	
9	M	S. Franses'cia Romana	
10	J	S. Simplissi Papa	☺
11	V	S. Costatin	
12	S	S. Massimilian	
13	D	V di Coresima	
14	L	S. Cristina	
15	M	S. Luisa	
16	M	SS. Ilari e Tassian	<i>Patròns di Gurissa</i>

17	J	San Patrisi Vescul	☺
18	V	S. Salvadôr	
19	S	S. Josef	<i>Si mangia al salamp</i>
20	D	Domenia Uliva	
21	L	S. Benedet	
22	M	S. Tavian	
23	M	S. Turibi	
24	J	S. Romul	<i>Joiba Santa</i>
25	V	Nunsiasion dal Signôr	<i>Vinars Sant</i> ☺
26	S	S. Manuel	<i>Sabida Santa</i>
27	D	PASCA	
28	L	Pascuta	<i>Mirinda là da Ancona di Colorêt</i>
29	M	S. Secont	
30	M	S. Medeo	
31	J	S. Beniamin	

MARS

proverbi dal mês:
Cui che à ciamps, à tampiasta.

Fortessa.

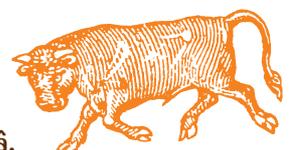
1	V	S. Ugo Martar	
2	S	S. Fransesc di Paola	☺
3	D	Otava di Pasca	
4	L	S. Doro	
5	M	S. Vinsens	
6	M	S. Selestin	
7	J	S. Virginia	
8	V	S. Redent	☺
9	S	S. Maria di Cleofe	
10	D	S. Terensio	
11	L	S. Stanislau	
12	M	S. 'Seno	
13	M	S. Gildo	
14	J	S. Liduina	
15	V	S. Nastasia	
16	S	S. Bernardeta	☺

17	D	S. Elia	
18	L	S. Galdin	
19	M	S. Ema	
20	M	S. Adalgisa	
21	J	S. Anselm	
22	V	S. Leonilda	
23	S	S. 'Sors	
24	D	S. Fedêl	☺
25	L	S. Marc	<i>Rogasiôns</i>
26	M	S. Marcellin Papa	
27	M	S. 'Sita	
28	J	S. Valeria	
29	V	S. Catarina	
30	S	S. Piu V	

AVRÎL

proverbi dal mês:

Fâs se che tu âs di fâ e a li' ciacaris da int no stâ badâ.

Borc in ta Streta.

1 D	S. Josef Lavoradôr	<i>Fiesta dal Lavôr - Fiesta tal Nauac</i>	☺
2 L	S. Stanasi	<i>Rogasiôns</i>	
3 M	SS. Filip e Jacun	<i>Rogasiôns</i>	
4 M	S. Floriàn	<i>Rogasiôns</i>	
5 J	LA SENSA		
6 V	S. Giudita		
7 S	S. Stanislao		
8 D	S. Vitôr		☺
9 L	S. Duili		
10 M	S. Tunin		
11 M	S. Fabio		
12 J	S. Pancrasi		
13 V	S. Berto		
14 S	S. Matia		
15 D	LI' PENTECOSTIS	<i>Benedision da machinis</i>	
16 L	S. Ubalt		☺

17 M	S. Pascâl
18 M	S. Venansi
19 J	S. Ivo
20 V	S. Bernardin di Siena
21 S	S. Gisela
22 D	SS. Trinitât
23 L	S. Desidêri
24 M	La Madona dal Ajût
25 M	S. Gragori
26 J	CORPUS DOMINI
27 V	S. Fidri
28 S	S. Milio
29 D	S. Massimin
30 L	SS. Cansiâns
31 M	Visitasion da Madona

MAJ

proverbi dal mês:
La femina ten su tre ciantôns da cîasa.

SOT DAL TÔR - Daèl ai soi emigrans

maj 2005

Uànis, Curtina.

1	M	S. Justin	
2	J	S. Marcellin	
3	V	S. Livia	
4	S	S. Quirin	
5	D	S. Bonifasi	
6	L	S. Bertrant di Aquilea	☺
7	M	S. Norbert	
8	M	S. Severin	
9	J	S. Efrem	
10	V	S. Diana	
11	S	S. Barnaba	
12	D	S. Nofrio	
13	L	S. Antoni di Padua	<i>su la mont di Migea</i>
14	M	S. Prôt di Aquilea	
15	M	SS. Vît e Modest	☺
16	J	S. Aurelian	

17	V	S. Ranîr	
18	S	S. Marina	
19	D	SS. Gervâs e Protâs	
20	L	S. Etoe	
21	M	S. Luis Gonzaga	
22	M	S. Niceta	☺
23	J	S. Vinisio	
24	V	S. Tita	
25	S	S. Gelmo	
26	D	S. Niceta	
27	L	S. Cirîl di Alessandria	
28	M	S. Tilio	☺
29	M	SS. Pieri e Pauli	
30	J	S. Lusina	

'SUIN

proverbi dal mès:
No jessi boins di ciatâ un clap ta Tôr.

Bears di Vilari.

1	V	S. Ester	
2	S	S. Oton	
3	D	S. Tomàs Apuestul	
4	L	S. DURÌ	<i>Patron di Daèl</i>
5	M	S. Filumena	
6	M	S. Maria Goretti	☺
7	J	S. Claudio	
8	V	S. Guido	
9	S	S. Veronica	
10	D	S. Piu I di Aquilea	
11	L	S. Olga	
12	M	S. Armacura e Furtunât	
13	M	S. Rico Imp.	
14	J	SS. Camìl e Indrì	☺
15	V	S. Bunaventura	
16	S	La Madona dal Carmelo	

17	D	S. Lessio	
18	L	S. Fidrì	
19	M	S. Rina	
20	M	S. Elia Profeta	
21	J	S. Danêl	☺
22	V	S. Maria Madalena	
23	S	S. Brigida	
24	D	S. Cristina	
25	L	S. Jacun	<i>Antiga sagra di Daèl</i>
26	M	SS. Ana e Joachin	
27	M	S. Pantaleon	
28	J	SS. Nasar e Cels	☺
29	V	S. Marta	
30	S	S. Poldo	
31	D	S. Ignasi di Lojola	

LUJ

proverbi dal mès:
Plui si lavora e plui si à di lavorâ.

Borc da meridianis.

1	L	S. Fonso	
2	M	Perdon di Assisi	
3	M	S. Lidia	
4	J	S. Ida	
5	V	Madona da Nêf	☺
6	S	Trasfigurasion dal Signôr	
7	D	S. Gaetan	
8	L	S. Domeni	<i>Fiesta tal Borc dai Fraris</i>
9	M	S. Roman	
10	M	S. Lurins	
11	J	S. Clara	
12	V	S. Rufin	
13	S	S. Filis e Furtunât di Aquilea	☺
14	D	S. Massimilian Kolbe	
15	L	Madona d'avost	
16	M	S. Roc	<i>Fiesta a Ciamplunc</i>

17	M	S. Jasint	
18	J	S. Elena	
19	V	S. Marian	☺
20	S	S. Bernard	
21	D	S. Piu X Papa	
22	L	S. Maria Rigina	
23	M	S. Rosa di Lima	
24	M	S. Bortolomìo	
25	J	S. Luduì	
26	V	S. Sandri	☺
27	S	S. Monica	
28	D	S. Ustin	
29	L	S. Dolfo	
30	M	S. Faustina	<i>Si va a Barbana</i>
31	M	S. Aristide	

avost 2005

AVOST

proverbi dal mès:
Sac veit a nol sta in pîns.

Uànis, la Stradela, dongia dal puint.

1	J	S. Gidio	
2	V	S. Elpidi	
3	S	S. Grivôr al Grant	☺
4	D	S. Rosalia	
5	L	S. Romul	
6	M	S. Petroni	
7	M	S. Rigina	
8	J	Madona di setembar	
9	V	S. Sergio	
10	S	S. Pulcheria	
11	D	S. Diomede	☺
12	L	Non di Maria	
13	M	S. 'Suan Crisostomi	
14	M	La Santa Crôs	
15	J	La Madona Dolorada	
16	V	SS. Corneli e Ciprian	

17	S	S. Robert	
18	D	S. Sofia	☺
19	L	Madona di Barbana	
20	M	S. Fausta	
21	M	S. Mateo	
22	J	S. Maurisi	
23	V	S. Lino Papa	
24	S	S. Pacific	
25	D	S. Aurelia	☺
26	L	SS. Cosma e Damian	
27	M	S. Vinsens de' Paoli	
28	M	S. Venceslau	
29	J	SS. Michêl, Gabriêl e Rafaêl	
30	V	S. Jaroni	

setembar 2005

SETEMBAR

proverbi dal mês:
Cui cal sa fâ, sa ancia comandâ.

Borc in ta Moravissa.

1	S	S. Taresina	
2	D	SS. Agnui Custodis	<i>Perdon dal Rosari</i>
3	L	S. Edmont	☺
4	M	S. Fransesc di Assisi	
5	M	S. Placit	
6	J	S. Bruno	
7	V	Madona dal Rosari	
8	S	S. Demetri	
9	D	S. Nisio	
10	L	S. Danêl Profeta	☺
11	M	S. Firmin	
12	M	S. Serafin	
13	J	S. Doardo	
14	V	S. Calist Papa	
15	S	S. Taresia	
16	D	S. Ghita	

17	L	S. Ignasi di Antiòchia	☺
18	M	S. Luca	
19	M	S. Pauli da Crôs	
20	J	S. Irene	
21	V	S. Ursula	
22	S	S. Donât	
23	D	S. Manlio	
24	L	S. Enzo	
25	M	S. Crispin	☺
26	M	S. Varist Papa	
27	J	S. Sabina	
28	V	SS. Simon e Tadeo	
29	S	S. Ermelinda	
30	D	S. German	
31	L	S. Quintin	

otoobar 2005

OTOBAR

proverbi dal mês:
Dî e no fâ, al è come tasê.

Borc sul Pascut.

1 M	I SANS	
2 M	I Muars	☺
3 J	S. Just	
4 V	S. Carlo	
5 S	SS. Martars di Aquilea	
6 D	S. Lenart	<i>Marciât a Daël</i>
7 L	S. Nesto	
8 M	S. Gofrêt	
9 M	S. Oreste	☺
10 J	S. Leon	
11 V	S. Martin	
12 S	S. Renato	
13 D	S. Diego	
14 L	S. Giocont	<i>Marciât a Sarvignan</i>
15 M	S. Berto	
16 M	S. Margarita	☺

17 J	S. Ilda	
18 V	S. Fredian	
19 S	S. Lisabeta d'Ongiaria	
20 D	Cristo Re	<i>Marciât a Romans</i>
21 L	Madona da Salût	
22 M	S. Cecilia	
23 M	S. Clement Papa	☺
24 J	S. Crisogun di Aquilea	
25 V	S. Catarina	
26 S	S. Lenart	
27 D	I di Avent	
28 L	S. Mansuet	
29 M	S. Giralt	
30 M	S. Andrea	

novembar 2005

NOVEMBAR

Proverbi dal mês:
A provâ no 'l è peciât.

Borc in tal Borc dai Fraris.

1	J	S. Ligio	☺
2	V	S. Cromassi di Aquilea	
3	S	S. Fransesc Saveri	
4	D	II di Avent	
5	L	S. Dalmassi	<i>Marciât a Gurissa e a Mofalcon</i>
6	M	S. Nicolò	
7	M	S. Ambrôs	
8	J	Madona di disembar	<i>Marciât a Turiac</i> ☺
9	V	S. Sîr	
10	S	Madona di Loreto	
11	D	III di Avent	
12	L	S. Malia	
13	M	S. Lussia	
14	M	S. 'Suan da Crôs	
15	J	S. Valerian	☺
16	V	S. Albina	

17	S	S. Lasar	
18	D	IV di Avent	
19	L	S. Dario	
20	M	S. Liberât	
21	M	S. Remo	
22	J	S. Flavian	
23	V	S. Vitoria	☺
24	S	S. Delfin	
25	D	NADÂL di Nestri Signôr	
26	L	S. S'ciefin	
27	M	S. 'Suan Evanselist	
28	M	SS. Nossens	
29	J	S. Tomâs	
30	V	S. Genio	
31	S	S. Silvestri	<i>Veglion</i> ☺

disembar 2005

DISEMBAR

proverbi dal mês:
Ogni lavada una frujada.

